

History Fest Sarajevo

2. – 4. juni/lipanj 2017.

Organizatori:

*Udruženje za modernu historiju / Udruga
za modernu povijest, Sarajevo*

Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo

University Press, Sarajevo

Sarajevo, 2.-4. juni / lipanj 2017.

Otvorimo povijest!

Godine 2017. u Sarajevu priređujemo prvi festival historije u Bosni i Hercegovini, s ciljem da historijske teme i historijske knjige približimo široj publici. Organizatori Festa su Udruženje za modernu historiju, Historijski muzej Bosne i Hercegovine i University Press iz Sarajeva. Ovom manifestacijom, koju organiziramo pod sloganom *Otvorimo povijest*, želimo približiti profesionalne historičare, izdavače historiografske literature i strasne zaljubljenike u povijest i pri tome pokušati granice naše suradnje pomjeriti sa granica bivše Jugoslavije na granice moderne Evrope. Zbog toga smo se trudili da već prve godine sudionici manifestacije budu ne samo povjesničari / istoričari iz Bosne i Hercegovine i postjugoslavenskih država, nego i historičari iz Evrope (Velika Britanija, Njemačka i Francuska) iz čijeg iskustva imamo šta učiti.

Koncept *History Festa* slijedi model *Kliofesta*: organiziramo okrugle stolove i panele, predstavljanje historiografskih knjiga i naučnih projekata, te prikazivanje filmova i debate o tome. Vjerujemo da ćemo kroz predstavljanje historiografske produkcije izdavača iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije i Crne Gore biti u prilici široj publici predstaviti osnovna dostignuća naših historiografija, a okruglim stolovima i panel diskusijama razmijeniti iskustva i dileme o mogućnostima daljeg razvoja historije kao nauke. Ovo je i prilika da se prezentiraju novi metodoški pristupi i ukaže na perspektive međusobne suradnje i oslobađanja povijesti teškog naslijeđa nerazumijevanja i sukoba.

Nimalo slučajno će se prvi festival historije dešavati u prostorijama Historijskog muzeja BiH – ustanove koja se bavi prikupljanjem, čuvanjem, istraživanjem, prezentacijom i promovisanjem historije i kulturno-historijskog naslijeđa Bosne i Hercegovine. Historijski muzej BiH je u svojoj sedamdesetogodišnjoj historiji prošao niz preobražaja: od promjene naziva, do promjene strukture i lokacije. Nastao iz Muzeja revolucije BiH usmjerenog na historiju borbe protiv fašizma u Drugom svjetskom ratu i na njegovanje vrijednosti socijalističke države, Historijski muzej BiH danas opstaje zahvaljujući konceptu otvorenosti prema društvu: muzej pripada svima!

Historijski muzej BiH je mjesto dijaloga, suočavanja sa prošlošću, susreta različitosti - mjesto na kojem otvaramo prošlost za nova kritička promišljanja i na taj način brišemo vidljive i nevidljive granice među nama. Dobrodošli!

Petak, 2. juni/lipanj 2017.

Historijski muzej Bosne i Hercegovine

09:30 – 10:00 Predstavljanje *History Festa*

(Sudjeluju: Husnija Kamberović, Elma Hašimbegović)

10:00 – 11:00 Predstavljanje izdanja *Udruženja za modernu historiju*

(Sudjeluju: Edin Radušić, Edin Omerčić, Merisa Karović)

Udruženje za modernu historiju / Udruga za modernu povijest osnovano je 2013. u Sarajevu. Osnovni ciljevi Udruženja su promoviranje modernih pristupa u historijskim istraživanjima i prezentiranju rezultata istraživanja, te organiziranje naučnih skupova, okruglih stolova, seminara, javnih debata, tribina i predavanja o raznim historiografskim pitanjima. U dosadašnjem radu, Udruženje je organiziralo veći broj naučnih skupova i objavilo šest knjiga.

11:00 – 12:30 Historija u muzejima vs. muzeji u historiji

Predstavljanje projekta studentske radionice i istraživanja „(Ne)primjereni spomenici: memorijalne zbirke BiH u tranziciji“

(Moderator: Jelica Jovanović. Sudjeluju: Elma Hodžić, Tijana Križanović, studenti)

Historijski Muzej Bosne i Hercegovine je član regionalne platforme (Ne)primjereni spomenici, nastale s ciljem uspostavljanja okvira za dugoročnu suradnju organizacija s područja EU i zapadnog Balkana koje se bave revalorizacijom i zaštitom antifašističkog nasljeđa i spomeničke baštine vezane uz NOB. U okviru rada platforme, Historijski muzej BiH je realizirao studentsku radionicu i istraživanje „(Ne)primjereni spomenici: memorijalne zbirke BiH u tranziciji“. Radionica tematizira i problematizira memorijalne zbirke koje se javljaju u Bosni i Hercegovini nakon Drugog svjetskog rata, a koje su za vrijeme rata 1992-1995 ili u postratnom periodu prošle različite transformacije. U radionici učestvuju 19 studenata historije, historije umjetnosti, arhitekture i restauracije. Raspoređeni su u 5 radnih timova, prema lokalitetima koje proučavaju. Mladi istraživači su kroz radionicu obradili i mapirali memorijane zbirke u Drvaru, Foči, Jablanici, Mostaru, Bihaću, Jajcu.

12:30 – 13:30 Pauza

Bošnjački institut

13:30 – 14:30 Predstavljanje knjige Rasima Hurema *Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu*

(Sudjeluju: Dragan Marković, Dino Mujadžević, Husnija Kamberović, Izet Šabotić, Ilija Ranić, Sead Berberović)

Knjiga je zamišljena kao sinteza ukupnih zbivanja vezanih za Drugi svjetski rat u Bosni i Hercegovini. Valjanim metodološkim pristupom, stvoreno je sveobuhvatno i cjelovito historijsko štivo, koje je pregledno i faktografski potkrijepljeno i koje nam daje jasnu naučno utemeljenu sliku događaja iz Drugog svjetskog rata u Bosni i Hercegovini.

Historijski muzej Bosne i Hercegovine

15:30 – 16:30 Panel: *Drugi svjetski rat – novi izazovi pred historiografijama u regionu*

(Moderator: Amir Duranović. Sudjeluju: Xavier Bougarel, Nikica Barić, Adnan Jahić)

Koliko su novija istraživanja povijesti Drugog svjetskog rata pokazatelj napretka historiografije, a koliko rezultat revizionističkih pogleda suvremenih političkih elita? Koje su dominantne teme u historiografijama u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Srbiji kada je u pitanju istraživanje Drugog svjetskog rata i gdje su mogućnosti međusobne suradnje?

16:30 – 17:30 Predstavljanje projekta *Istorija jugoslovenske ideje*

(Sudjeluju: Boro Bronza, Vladan Vukliš, Boško Branković, Borivoje Milošević)

Cilj projekta „Istorija jugoslovenske ideje 1500 – 1918“ je komparativno izučavanje svih aspekata razvoja južnoslovenskog nacionalnog ideologema u odnosu na evropske ekvivalente u razdoblju od 16. do 19. vijeka, kao što su italijanski ili germanski ideologem, te jugoslovenske državotvorne ideologije tokom 19. i ranog 20. vijeka u odnosu na različite pandane državnih tvorevina ili koncepcija, koje su se u ekvivalentnoj hronološkoj dinamici karakterisale internom kompleksnošću, bilo na planu jezičke i konfesionalne šarolikosti, bilo na planu različitih nacionalnih i kulturoloških osjećanja, strijemljenja i iskustava.

Poseban cilj projekta je suočavanje sa mitološkim konstrukcijama proisteklim iz vrlo različitih pobuda, koje su se bilo u kontekstu izrazite afirmacije, bilo u kontekstu apsolutne negacije, konstantno pojavljivale u svim fazama i inkarnacijama ideje južnoslovenske uzajamnosti, a koje danas, naročito u aspektima savremenog političkog diskursa, u velikoj mjeri otežavaju adekvatnu evaluaciju navedene ideološke i političke evolucije na naučnim osnovama.

17:30 – 19:00 Panel (Ne)primjereno nasljeđe: rat, socijalizam i društvo

(Moderator: Vjeran Pavlaković. Sudjeluju: Amra Čusto, Đorđe Krajišnik, Tamara Buble, Jelica Jovanović)

U okviru rada platforme *(Ne)primjereni spomenici*, Historijski muzej BiH djeluje na polju problematiziranja, promoviranja i reaktiviranja nasljeđa Drugog svjetskog rata i socijalizma, nasljeđa koja je u današnjem društvu prepušteno zaboravu i propadanju. Koji su izazovi proćavanja i zaštite nasljeđa? Zašto zaboravljamo i zapostavljamo mjesta pamćenja? Kako popularizirati i reaktivirati nasljeđe? Može li muzej biti mjesto otpora protiv zaborava? O ovim i brojnim drugim temama će razgovarati bosanskohercegovački i regionalni stručnjaci i aktivisti.

Subota, 3. juni/lipanj 2017.

Historijski muzej Bosne i Hercegovine

09:00-12:00 Evropske prakse u muzeologiji

NEMO (Mreže evropskih muzejskih organizacija) i Balkanska mreža muzeja organiziraju prezentacije i diskusiju o trenutnim evropskim muzejskim praksama. Susret sa predstavnicima Izvršnog odbora NEMO-a će biti prilika za muzejske djelatnike iz BiH da predstave svoj rad, saznaju više o načinu ućlanjenja u ovu organizaciju i eventualno nađu partnere za projekte koje žele realizirati u budućnosti. Program je na engleskom jeziku, uz obaveznu prijavu na sljedećem linku: <https://goo.gl/forms/CXqrbXz3blkhXcVD3>

09:30 – 10:15 Predstavljanje izdanja Filozofskog fakulteta u Banjoj Luci

(Sudjeluju: Boro Bronza, Boško Branković, Borivoje Milošević, Vladan Vukliš)

Sadašnja zajednica historičara u Banjoj Luci se najvećim dijelom razvija oko Odsjeka za istoriju Filozofskog fakulteta. Fakultet je zvanično počeo raditi 1994, izrastajući iz Pedagoške akademije (djeluje od 1969.). Fakultet objavljuje časopis *Radovi*, te seriju *Stari srpski arhiv*.

10:15—11:00 Predstavljanje izdanja *Srednja Europa* (Zagreb)

(Sudjeluju: Edin Omerćić, Branimir Janković, Dragan Marković)

Srednja Europa je specijalizirani izdavać povijesne literature i knjiga o nastavi povijesti. Djeluje od 2001, a do sada je objavio niz važnih djela. Za promoviranje srednjoeuropske ideje u Hrvatskoj *Srednja Europa* dobitnik je Nagrade Wacławowa Felczaka i Henryka Wereszyckiego, koju dodjeljuje Povijesni odsjek Jagelonskog sveučilišta u Krakovu i Poljsko povijesno društvo.

11:00 – 13:00 Okrugli sto *Historiografija u Bosni i Hercegovini i regionalni kontekst*

(Moderator: Vera Katz. Sudjeluju: Hannes Grandits, Radina Vučetić, Dejan Đokić, Branimir Janković, Darko Stojanov, Husnija Kamberović, Borut Klabjan, Šerbo Rastoder, Izet Šabotić)

Cilj okruglog stola je sagledavanje općih trendova u razvoju historiografije u Bosni i Hercegovinu i Jugoslaviji tokom 20. stoljeća, s posebnim akcentom na analizu utjecaja suvremenih društvenih i političkih odnosa na razvoj historiografija u pojedinim postjugoslavenskim zemljama. Poseban akcenat će biti na sagledavanju regionalnih utjecaja, odnosno regionalne suradnje i šire evropske podrške toj regionalnoj suradnji. Osnovna ideja je da kroz dijalog potaknemo razgovore o stanju i o metodološkim pitanjima historiografije u svim postjugoslavenskim zemljama, te da zajednički tragamo za boljim statusom historijskih istraživanja, ali i o načinima depolitizacije historiografije koristeći iskustva sa Zapada. Regionalni kontekst i dalja saradnja su vrlo važni za sve historiografije iz postjugoslavenskih zemalja, zbog toga što danas svi dijelimo iste ili slične probleme i dileme. Okrugli stol ima i poseban cilj da pokaže kolike su sličnosti i razlike u historiografijama u postjugoslavenskim zemljama i gdje su mogućnosti dalje suradnje.

13:00 - 14:00 Pauza

14:00 – 14:45 Predstavljanje knjige *Izgubljena revolucija: AFŽ između mita i zaborava*

(Sudjeluju: Amila Kasumović, Ajla Demiragić)

Knjiga predstavlja zbornik radova koji na različite načine govore o AFŽ, nastojeći pokrenuti novu diskusiju o ulozi AFŽ u povijesti Jugoslavije i o njenom nasljeđu koje se danas neopravdano prešućuje.

14:45 – 16:00 Predstavljanje rezultata projekta YU historija

(Sudjeluju: Latinka Perović, Sonja Biserko, Drago Rokсандić, Husnija Kamberović)

Opšti cilj projekta je da doprinese regionalnoj normalizaciji kroz na činjenicama zasnovanu, čvrsto argumentovanu i multiperspektivnu istoriju Jugoslavije. U ovom kontekstu se regionalno istraživanje i analiza upravo najosetljivijih, međusobno osporavanih i kontroverznih tema, koje će obrađivati timovi istaknutih istoričara iz svih sedam država nastalih iz „druge“ Jugoslavije najviše obraćaju mladim ljudima – potencijalnim donosiocima odluka i kreatorima javnog mnjenja – kako bi ih osposobili da razlikuju misinterpretacije, distorzije i revizionizam od istorijskih činjenica s jedne, i zalažu se za demokratska načela s druge strane.

Projekat se takođe obraća ključnim faktorima u celom regionu, uključujući tvorce nastavnih programa, političare, akademike, medije i druge – pred kojima je danas izazov EU agende za normalizaciju odnosa u Zapadnom Balkanu – i to putem snažnog prisustva u sajber prostoru, na javnoj sceni i široko distribuiranih primeraka publikacije.

Nositelj projekta je Helsinski odbor za ljudska prava u Srbiji, a realizuje se zahvaljujući podršci Saveznog ministarstva za inostrane poslove SR Nemačke, preko Ambasade SR Nemačke u Beogradu).

16:00 – 17:00 Predstavljanje izdanja *Hesperiaedu* (Beograd)

(Sudjeluju: Marija Kocić, Amir Duranović)

Hesperiaedu je izdavačka kuća iz Beograda koja objavljuje naslove iz oblasti humanističkih i društvenih nauka domaćih i stranih autora. Svoj izdavački koncept fokusira na objavljivanje knjiga iz oblasti istorije, geopolitike, ekonomije, psihologije, umetnosti i dokumentarne proze.

17:00 – 19:00 Sastanak DAAD projekta

19:00 – 20:30, Prikazivanje filma *Preduzeće Mermer* i razgovor o Golom otoku

(Sudjeluje: Zorica Marinković (Beograd), reditelj i scenarista filma)

Nedjelja, 4. juni/lipanj 2017.

Historijski muzej Bosne i Hercegovine

11:00 – 12:00 Predstavljanje izdanja *University Press* (Sarajevo)

(Sudjeluju: Dragan Marković, Edin Omerčić, Enes Omerović)

Od 1998. godine IKD „University press – Magistrat izdanja“ Sarajevo kao specijalizirani izdavač znanstvene literature objavljuje naslove iz područja humanističkih nauka, medicine i arhitekture. U 14 edicija do sada je objavljeno preko 150 naslova autora iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Češke Republike, Grčke, Poljske, Republike Hrvatske, Savezne Republike Njemačke, Sjedinjenih Američkih država, Srbije, Švicarske i Velike Britanije.

12:00 – 13:00 Promocija izdanja Društva historičara Tuzlanskog kantona

(Sudjeluju: Sead Selimović, Izet Šabotić)

Društvo historičara Tuzlanskog kantona djeluje od 2013. godine. Okuplja historičare - nastavnike u osnovnim i profesore u srednjim školama, univerzitetske nastavnike i

saradnike, naučne radnike, kao i lica čija je djelatnost uže vezana za historiju. U suradnji sa Odsjekom za historiju Filozofskog fakulteta u Tuzli objavljuje časopis *Historijska misao*.

13:00 - 14:00 Predstavljanje izdanja Udruženja *Almanah* (Podgorica)

(Sudjeluju: Šerbo Rastoder, Atvija Kerović, Sait Šabotić, Jasmina Rastoder)

Udruženje *Almanah* je osnovano novembra 1993. u Podgorici, s ciljem da izučava, čuva i prezentira kulturno-istorijsko nasljeđe i graditeljsku baštinu, istoriju, kulturu, običaje, tradiciju i društveno-ekonomski položaj Bošnjaka / Muslimana u cilju očuvanja njihovog nacionalnog, vjerskog i kulturnog identiteta.

14:00 Kustosko vođenje kroz depoe i postavke Historijskog muzeja BiH - Zatvaranje History Festa

Četvrtak, 1. juni/lipanj 2017. - Ponedjeljak, 5. juni/lipanj 2017.

Plato Historijskog muzeja Bosne i Hercegovine

HISTORY BOOK

10:00 – 21.00 Prodajna izložba monografskih i serijskih publikacija historiografskog karaktera izdavača i nakladnika iz regiona.

Projekat (NE)PRIMJERENI SPOMENICI podržali su Balkan Arts and Culture Fund - BAC, finansiran od strane Vlade Švicarske preko Švicarske agencije za razvoj i saradnju - SDC i Evropske fondacije za kulturu - ECF.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

